

Ідентифікування факторів впливу на економічну безпеку ПрАТ «СГ ТАС», що формуються у внутрішньому та зовнішньому середовищі функціонування підприємства, дозволяє виявити найбільш вагомими чинники, які визначають стан його фінансової, кадрової, інформаційної та політико-правової безпеки в цілому.

:1. *Ильяшенко С. И. Составляющие экономической безопасности предприятия и подходы к их оценке* //СИ. *Ильяшенко // Актуальні проблеми економіки.-2003.-№ 3 (21).-С. 12-19.*

2. *Соціально-економічна діагностика діяльності підприємства в умовах глобалізації: сутність, види, принципи здійснення.*,Кузьмін О.Є., Мельник О.Г., Петришин Н.Я., 2010.

3. *Забродский В. Теоретические основы оценки экономической безопасности отрасли и фирмы* / В. Забродский, Н. Капустин // *Бизнес-информ.* - 1999.-№ 15-16. - С. 35-37.

4. *Антикризисное управление: Учебник / Под. ред. Э.М. Короткова.* – М.: ИНФРА-М, 2000. – 432 с.

Домащук Я.В.

студ. групи МЕБА–11

Науковий керівник – к.е.н., доц. каф. ММІП В.Ю. Харчук

CONTRACT THEORY IN INTERNATIONAL BUSINESS DEVELOPMENT

The topicality of the contract theory, on the one hand, consists in its practical implication in business. The great deal during negotiation is to reach a common point, especially if its participants are from different countries and cultural differences come into force. And the contract theory provides optimized ways of arranging such situations. International corporations and local companies (including Ukrainian) successful experience of applying the theory only emphasizes an importance of the theory usage.

On the other hand, multiple scientists have been researching this issue starting from the 18th century and many of those works were awarded by Nobel Memorial Prize in Economics. The first of them were John Hicks with Kenneth Arrow and later on around 10 other scholars including Oliver Hart, Bengt Holmström and Richard Thaler within recent years. [1] Such achievements illustrate that scientific world eventually realized an importance of human interaction in the terms of economics. This could be accurately expressed by Richard Thaler's words "In order to do good economics, you have to keep in mind that people are human." [2]

Contract theory by itself is the study of the way people and organizations construct and develop legal agreements. It analyzes how parties with conflicting interests build formal and informal contracts. [3]

With reference to the scientific works and analytical sources [4-6] analysis we may outline the core ideas behind the term "contract theory" and the history of the notion:

- **In the 1700s Adam Smith argued that share-cropping contracts did not incentivize tenants to improve the land**
- **In the 1930s Chester Barnard considered how to get employees to put more effort into their work in big companies**
- **During the 1960s Kenneth Arrow researched this notion and incorporated both behavioral incentives of a principal and an agent**
- **Later on, the general equilibrium theory [7] had evolved and had shown how efficient outcomes can be achieved under ideal circumstances, through detailed contractual agreements (this theory was developed by John Hicks and Kenneth Arrow, Gérard Debreu, Ronald Coase, and many other scientists, and was awarded by Nobel Memorial Prize in 1972, 1983 and 1991 respectively)**
- **In 2016 Oliver Hart and Bengt Holmström were awarded by Nobel Memorial Prize in Economics for highlighting new significant aspects: Hart developed foundations for the theory of incomplete contracts and Holmström focused on informational problems [8]**
- **In 2017 Richard Thaler was awarded for his 40-years work on behavioral economics [9]**
- **In general, this is the mode of examining a decision maker's behavior under specific structures, namely "Moral hazard model", "Adverse selection model" and "Signaling model".**

The theory appeared to be cross-functional, that is why it might be applied to different types of business in different countries. The idea that overcame so many obstacles and faced such a big amount of changes deserves to be used as an example of perfect collective work that led to the theory, that might be used on practice and could lead to desirable results. The possible future of the contract theory is as follows, it might be implemented on national levels as mandatory and included in the school curriculum for further appliance and improvement of the negotiation process.

The theory usage will facilitate not only understanding of foreign partners, but also contribute to big companies' entry into new markets by understanding cultural differences of new possible partners and customers. In the case of company inner policy, the theory may as well serve as a guide to better rapport among colleagues, especially in transnational corporations.

Having analyzed all above mentioned we may summarize that nowadays economics is aimed at the consumer and is rapidly growing its acknowledgment of how to do it effectively. This knowledge is vital during conducting international business in order to understand colleagues, future partners and make agreements mutually beneficial.

1. *List of Nobel Memorial Prize laureates in Economics [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Nobel_Memorial_Prize_laureates_in_Economics*

2. *Nobel in Economics Is Awarded to Richard Thaler* [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.nytimes.com/2017/10/09/business/nobel-economics-richard-thaler.html>
3. *Contract Theory* [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.investopedia.com/terms/c/contract-theory.asp>
4. *Adam Smith* [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.britannica.com/biography/Adam-Smith>
5. *Barnard, Chester I.* [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.encyclopedia.com/people/social-sciences-and-law/sociology-biographies/chester-i-barnard>
6. *Kenneth Arrow* [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.nobelprize.org/prizes/economics/1972/arrow/auto-biography/>
7. *General equilibrium theory* [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.investopedia.com/terms/g/general-equilibrium-theory.asp>
8. *Oliver Hart and Bengt Holmstrom win the Nobel prize for economic sciences* [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.economist.com/free-exchange/2016/10/10/oliver-hart-and-bengt-holmstrom-win-the-nobel-prize-for-economic-sciences>
9. *Richard Thaler is a controversial Nobel prize winner – but a deserving one* [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.theguardian.com/world/2017/oct/11/richard-thaler-nobel-prize-winner-behavioural-economics>

Квінтюк Я.В.
студ. групи **ЕВ-21**

Науковий керівник – к.е.н., асист. каф. ММП Г.В. Лема

ОСОБЛИВОСТІ КОРПОРАТИВНО-СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

На сьогодні більшість підприємств обирають курс розвитку своєї діяльності шляхом залучення громадськості. Тобто, стратегія розвитку підприємства побудована через корпоративно-соціальну відповідальність. Бути «соціально відповідальним» є надзвичайно важливо, адже оцінювання діяльності підприємства починається з етичності його поведінки як до факторів внутрішнього (працівники, технологія, ресурси) і зовнішнього середовища (споживачі, конкуренти, постачальники, інвестори тощо), так і до екологічного середовища в цілому.

Серед українських підприємств дедалі популярнішим є оприлюднення звіту про власну корпоративно-соціальну відповідальність. Такий звіт дає можливість ознайомитися зацікавленим групам про взаємодію підприємства із соціальними заходами.

Відповідно до статистичних даних, список «соціально відповідальних» підприємств у 2017 р. у порівнянні з попереднім роком зріс на 12% (Бурковська, 2015). Серед вітчизняних підприємств, які отримали регіональний знак соціальної відповідальності (social responsibility mark) у 2017 р. доцільно виділити: «Інтерхім», «Biofarma», Dernapharm AG, Юрія-Фарм, ТОВ «Український Рітейл», Вор Рітейл, SoloMia, Agrogeneration, DTEK, PNP, Ferrexpo Group тощо.

Проведене опитування керівників провідних підприємств дає можливість зробити наступні висновки: близько 58% опитаних стверджують, що найважливішим інструментом соціальної відповідальності є створення гідних умов праці, 17% - забезпечення належного екологічного стану, 22% - благодійні внески та 3% респондентів зосереджують свою увагу на інших аспектах корпоративно-соціальної відповідальності (Коваленко, 2015).

На сьогодні відсутні показники чи положення з оцінювання корпоративно-соціальної відповідальності підприємств. Відповідно існують і ускладнення в аналізуванні соціальних звітів, оскільки вони не є обов'язковими і складаються у довільній формі. Таким чином, важливим завданням в процесі оцінювання корпоративно-соціальної відповідальності вітчизняних підприємств є формування методичних рекомендацій, які міститимуть критерії, показники та особливості оцінювання.

1. Бурковська, А.В. та Лункіна, Т.І., 2015. *Розвиток корпоративної соціальної відповідальності в Україні*. – Вісник аграрної науки Причорномор'я. – Вип. 4. – с. 38-43.

2. Коваленко, Є.В., 2015. *Особливості розвитку корпоративної соціальної відповідальності в Україні*. – Глобальні та національні проблеми економіки. – Вип. 7. – с. 151-154.